

Dr. sc. MARIN BLAŽEVIĆ
intendant Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka
Rijeka, 12.09.2022. godine

GRADSKOME VIJEĆU GRADA RIJEKE

Predmet:

Zahtjev intendant za prijevremeno okončanje mandata, godinu dana prije isteka – 31. 12. 2023. godine (razrješenje na osobni zahtjev)

Poštovane gradske vijećnice, poštovani vijećnici,

Na 36. sjednici Kazališnog vijeća održanoj 2. kolovoza 2022. podnio sam „Zahtjev intendant za prijevremeno okončanje mandata, godinu dana prije isteka – 31. 12. 2023. godine (razrješenje na osobni zahtjev)“

Kazališno vijeće uputilo je moj „Zahtjev“ Gradskome vijeću.

Sukladno Članku 33. Statuta HNK Ivana pl. Zajca: „Na prijedlog Kazališnog vijeća Gradsko vijeće dužno je razriješiti intendant u sljedećim slučajevima:

1. ako intendant sam zatraži razrješenje;“

U nastavku donosim skraćenu verziju pisma koje sam povodom „Zahtjeva“ uputio gradonačelniku Marku Filipoviću, zamjenici gradonačelnika Sandri Krpan, pročelniku Ivanu Šararu; također na znanje i ministrici kulture dr. sc. Nini Obuljen Koržinek.

Pismo je u cijelosti dostavljeno i Kazališnome vijeću kao prilog i materijal za 7. točku dnevnog reda 36. sjednice održane 2. kolovoza.

U pismu sam detaljno obrazložio zašto sam podnio zahtjev za prijevremenim razrješenjem upravo s datumom 31.12.2023.

Ukratko, obzirom da moji osobni razlozi nisu zdravstvene naravi, a Kazališno vijeće nema niti jedan legitiman povod za razrješenje, otići (ili smijeniti) odmah bilo bi neodgovorno na početku nove sezone i novog ciklusa apliciranja na natječaje za financiranje programa u 2023. godini. Procedura imenovanja i razrješenja intendant nije jednostavna. Cijeli postupak izbora nove uprave mogao bi biti dovršen najranije u 1. mjesecu 2023. Tko god bi bio izabran, morao bi godinu dana provoditi program koji je kreirao, produkcijski pripremio i proračunski planirao netko drugi. Zbog odlaska aktualne uprave sasvim je izvjesno da bi realizacija mnogih projekata

bila ugrožena, kako objašnjavam i u pismu (dolje). Zakon o kazalištima zato i predviđa da se natječajni za nove ravnatelje moraju raspisati najkasnije godinu dana prije isteka mandata. Odlazak na način koji sam zatražio (s 31. 12. 2023.) omogućuje mirnu tranziciju, izbjegavanje programskih, kadrovskih i financijskih potresa, što smatram da je u okolnostima inflacije, naročito ekstremnog povećanja cijene energenata, te oporavljanja publike od pandemijske traume, egzistencijalno važno za kompleksne produkcijske sustave kao što su nacionalna kazališta.

Iz pisma upućenog gradonačelniku Marku Filipoviću, zamjenici gradonačelnika Sandri Krpan, pročelniku Ivanu Šararu; također na znanje i ministrici kulture dr. sc. Nini Obuljen Koržinek, izdvajam:

„Poštovane, poštovani,

(...)

UNATOČ MEDIJSKOJ I POLITIČKOJ HAJCI I LINČU, RIJEČKO KAZALIŠTE NE SAMO ŠTO OBAVLJA SVU SVOJU REDOVNU DJELATNOST, NEGO I POSTIŽE NEKE OD NAJVEĆIH USPJEHA U SVOJOJ POVIJESTI

(...)

Lavina laži i razmjeri konstrukcije „afera“ suočili su nas s izborom koji je za nas mogao biti samo jedan: pokušavati se neprekidno braniti, ispravljati neistine te obrazlagati probleme i tako ugrožavati funkcioniranje Kazališta (jer dan ima samo 24 sata), ili odgovorno i profesionalno ispunjavati svoju osnovnu zadaću i izazov, a taj je uspješno poslovanje i realizacija programa za koji smo dobili mandat i zbog kojega smo, još uvijek, u Rijeci, bili ili ne bili Riječanke i Riječani.

Mi smo odabrali drugi put, svoju javnu funkciju i svoje radne obaveze pretpostavili smo svojim osobnim pravima, stavovima i emocijama. Strpljivo smo dopuštali da medijski nasilnik u lokalnim novinama i vodstvo regionalne političke stranke izvrću istine, lažiraju javno dostupne informacije, izmišljaju „afere“, bespravno nas optužuju i već presuđuju, naposljetku i manipuliraju jednim dijelom zaposlenica i zaposlenika Kazališta, te u javnom prostoru, jednako kao i u političkoj pozadini, kreiraju situaciju hajke i linča. Pritom se ni meni kao intendantu, pa niti nekim ravnateljicama i ravnateljima, nije omogućilo razmjerni prostor u tom istom javnom mediju, kao i na političkoj sceni, da odgovorimo na sve optužbe, odgovaramo činjenicama i izborimo se za istinu. (...) U takvim smo okolnostima i pod takvim jedva podnošljivim pritiskom ne samo uspjeli realizirati sve programe planirane za kraj sezone, pa i one odgođene zbog netom utihnule pandemije, nego i ostvariti neke od najvećih uspjeha riječkog HNK u njegovoj povijesti, kao što je gostovanje na čuvenom opernom festivalu u Savonlinni, odakle vam i upućujem ovo pismo.

(...)

Ovo pismo upućujem i ministrici kulture i medija, dr. sc. Nini Obuljen Koržinek, u nadležnosti čijeg ministarstva je i status riječkog HNK kao nacionalnog kazališta, financiranje redovne djelatnosti, međunarodnih gostovanja i investicija u najvećem iznosu nakon onog koji osigurava Osnivač, dakle pored proračuna Grada Rijeke. Ministarstvo kulture i medije ovlašteno je, uostalom, i za nadzor nad zakonitošću poslovanja javnih kazališta.

(...)

Nasuprot svim rezultatima i uspjesima, konstruirane su „afere“ zbog kojih neki pozivaju na „smjene“, a svakome je jasno da je to namjera i dijela novog sastava kazališnog vijeća. Uvjeren sam, međutim, kao i mnogi pravnici s kojima sam se već konzultirao, a isto tako i pravna služba Kazališta, da u ovom trenutku nema legalne osnove da kazališno vijeće pokrene postupak razrješenja intendanta, pa time i smjene cijelog ravnateljskog tima.

Protiv mene kao intendanta nije pokrenut niti jedan istražni postupak, nije podignuta niti jedna optužnica, a kamo li da bi bila donesena pravomoćna presuda kao jedina legitimna potvrda da je – prekršen zakon. U ovom trenutku ne nalazim se u istražnom zatvoru nego predvodim riječku Operu i Balet na prestižnom opernom festivalu u Savonlinni gdje gostuje preko stotinu umjetnica i umjetnika, djelatnica i djelatnika riječkog HNK. U ovom trenutku ne postoji pravomoćan odnosno konačan nalaz niti jednog nadzornog postupka, revizije ili inspekcije koji bi kazališnome vijeću ili predstavničkom tijelu osnivača mogao poslužiti kao povod i razlog da se predloži razrješenje intendanta. Štoviše, osobno sam predložio prethodnom sastavu kazališnog vijeća da pozove internu reviziju Grada Rijeke i nadzor Ministarstva kulture i medija kako bi se utvrdilo postoje li objektivni i legitimni povodi za pokretanje postupka razrješenja. Zar itko doista misli da bih sam pozvao reviziju i nadzor da znam da moja uprava i ja kršimo neki zakon ili interne akte?

(...)

Poštovani, dopustite da ukažem na probleme s kojima bi se suočili Kazalište i Grad u slučaju nelegitimnog, dakle nasilnog svrgavanja aktualnog vodstva.

RAZRJEŠITI INTENDANTA NIJE MOGUĆE JEDNOKRATNOM ODLUKOM I ČINOM

Procedura razrješenja intendanta, pa automatizmom i svih ravnatelja, nije jednostavna i uključuje Zakonom i Statutom precizno opisane korake, kao i vrijeme. U slučaju da predsjednik KV-a uvrsti takvu točku na dnevni red sljedeće sjednice, a KV potom i donese odluku o prijedlogu razrješenja, valjat će najprije čekati do prve sljedeće sjednice gradskoga vijeća (pretpostavljam krajem rujna) da se taj prijedlog uvrsti u dnevni red GV-a. Uz pretpostavku da se u gradskome vijeću složi većina koja će prihvatiti prijedlog kazališnog vijeća, slijedi još 30 dana koje na raspolaganju ima Ministrica kulture i medija da potvrdi ili odbije akt o razrješenju. Ako potvrda ili odbijenica akta ne stigne do isteka 30 dana, smatra se da je potvrda dana. Takvim hodogramom stigli smo već do kraja 10 mjeseca.

(...)

Također, sve to znači i da kazališno vijeće najranije tek krajem 11. mjeseca može raspisati natječaj za novog intendanta ili intendanticu. Obzirom na proceduru i trajanje izbora, HNK može dobiti novog intendanta ili intendanticu najranije krajem siječnja 2023. Postoji mogućnost i da KV istovremeno s prijedlogom razrješenja aktualnog intendanta izglasa i prijedlog za imenovanje vršitelja dužnosti, no čak i ako takav scenarij prihvati gradsko vijeće na svojoj prvoj sjednici krajem rujna, rizik od potpune upravljačke konfuzije je naprosto prevelik. Vršitelja dužnosti ne mora potvrđivati niti odbijati Ministrica kulture i medija, no ona doista može odbiti istovremeni akt o razrješenju aktualnog intendanta.

(...)

Zakonodavac, naime, nije propisao gore opisanu složenu proceduru razrješenja iz birokratskih razloga nego upravo zato da bi prevenirao ili barem usporio štetu koju proizvoljnost, ishitrenost i neodgovornost mogu nanijeti funkcioniranju javne ustanove u kulturi, a posebno tako složene i značajne kao što je nacionalno kazalište.

NASILNO I NELEGITIMNO POKRETANJE POSTUPKA RAZRJEŠENJA U OVOM BI TRENUTKU UNIŠTILO NOVU SEZONU

Nova sezona 2022./23. je službeno najavljena, a probe za prve premijerne projekte u novoj sezoni već su započele u lipnju i srpnju. Dio premijernih predstava ili obnova već je u različitim fazama pred-produkcije, za neke su projekte već potpisani ugovori, a za neke je ugovaranje u tijeku. Mogućnost da cijela aktualna uprava okonča svoj mandat u 11. mjesecu ove godine *de facto* bi značila i propast većeg dijela sezone od 12. mjeseca nadalje. Vanjske suradnike i suradnice – redatelje i koreografinje te članice i članove njihovih autorskih timova, gostujuće solistice i soliste u opernom i koncertnom programu, glumice i glumce u dramskom programu – dogovarale su i djelomice već ugovorile aktualne ravnateljice i ravnatelji pod uvjetima (terminskim, financijskim, produkcijskim) koji su prilagođeni cjelokupnom programskom i financijskom planu aktualne uprave, kao i već uspostavljenim suradničkim odnosima i povjerenju. Isto je i s nizom dogovornih koprodukcija, sporazuma o suradnji i razmjena, a koje uključuju i one u sklopu Konzorcija hrvatskih nacionalnih kazališta. (...)

NASILNO I NELEGITIMNO POKRETANJE POSTUPKA RAZRJEŠENJA UGROZILO BI PRODAJU PRETPLATE I UČINILO NENADOKNADIVU FINANCIJSKU I PROGRAMSKU ŠTETU KAZALIŠTU

Pokretanje postupka razrješenja intendanta i aktualne uprave te neizvjesnost oko ishoda tog procesa pogubno bi djelovala na tijek i rezultate prodaja pretplate za cijelu već najavljenju sezonu. Svakome tko se imalo razumije u dinamiku i okolnosti prodaje kazališnih programa moralo bi biti jasno da će prodaja pretplata drastično pasti u slučaju neizvjesnost oko nastavka i uopće realizacije programa. Tko će kupovati pretplatu na program za koji postoji realna opasnost da se u značajnoj mjeri neće realizirati, i to nakon već dvije godine neizvjesnosti zbog pandemije? Gubitak ili značajno smanjenje prihoda od pretplate (koji je u pred-pandemijskim godinama iznosio i preko 700.000 kuna) gotovo bi u potpunosti blokirali produkciju programa do kraja godine. Naime, sredstva Ministarstva kulture i medija te prihodi iz drugih proračuna, kao i svake godine, troše se u prvom dijelu godine, do 7. mjeseca, pa se prvi dio nove sezone najvećim dijelom financira iz vlastitih prihoda ostvarenih prodajom programa, u prvom redu pretplata i grupnih prodaja za školske i komercijalne programe u 11. i 12. mjesecu.

NASILNO I NELEGITIMNO POKRETANJE POSTUPKA RAZRJEŠENJA ONEMOGUĆILO BI PRAVOVREMENO PRIJAVLJIVANJE NA NATJEČAJE ZA FINANCIRANJE PROGRAMA TE „ODUZELO“ NAJZNAČAJNIJA SREDSTVA ZA PRODUKCIJU PROGRAMA U ČITAVOJ 2023. GODINI – ONA KOJA OSIGURAVA MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

Tijekom osmog i devetog mjeseca tekuće godine programira se sljedeća poslovna godina, 2023., i prijavljuje na brojne natječaje za financiranje tzv. redovne djelatnosti. Uprava kojoj

prijeti razrješenje zasigurno neće, a nova još ne može jer nije niti izabrana, kreirati i prijavljivati program za 2023. godinu u kojoj (možda) više niti neće biti u poziciji da ga realizira. S kojim autorskim timovima i vanjskim suradnicima bi uopće bilo moguće dogovoriti bilo kakvu suradnju u 2023. godini ako za takve dogovore i pregovore uprava na (mogućem) odlasku nema siguran mandat? Najveći udarac na financijsko poslovanje i realizaciju programa u tom će slučaju biti sigurno propuštanje rokova prijave na natječaje za financiranje iz izvora Ministarstva kulture i medija. Bez prihoda od prodaje pretplata i bez sredstava Ministarstva kulture i medija, a i drugih izvora (sponzora koje je osigurala aktualna uprava; Županije, Vlade Republike Italije itd.) – potpuno je jasno da bi Hrvatsko narodno kazalište u Rijeci moglo izgubiti cijelu jednu sezonu, i to nakon dvije pandemijske godine. Posljedice takvog scenarija bile bi katastrofalne za opstanak riječkog HNK. Zagovornici nasilnog, dakle neosnovanog razrješenja moraju znati da će prije svega na njima biti odgovornost za propast sezone, gubitak publike i, zasigurno, radnih mjesta.

(...)

JEDINI NAČIN DA KAZALIŠTE I GRAD IZBJEGNU NESAGLEDIVE ŠTETE JEST DA INTENDANT SAM ZATRAŽI RAZRJEŠENJE

(...)

Poštovani gradonačelnice Filipović, poštovana zamjenice gradonačelnika Krpan, poštovani pročelnice Šarar, zbog svega navedenog spreman sam podnijeti zahtjev za prijevremenim okončanjem mandata, godinu dana prije isteka, dakle na dan 31. 12. 2023. Redovni kraj mojeg mandata bio bi 31.12.2024. Dopustite da ukratko objasnim zašto s tim danom, naime 31.12.2023.

Prvo, razrješenjem na vlastiti zahtjev s određenim datumom izbjegla bi se gore objašnjena komplicirana procedura i svi njezini politički, financijski i programski rizici te potpuno izvjesne štetne posljedice. Kazališno vijeće moralo bi prihvatiti moj zahtjev za razrješenjem s određenim datumom, a gradsko vijeće ga potom može bez političkih previranja prihvatiti. (...)

Kazališno vijeće i Osnivač mogu već od jeseni započeti s procedurom izbora novog intendantica ili intendantice, godinu dana prije stupanja na dužnost, kako Zakon i Statut propisuje za normalne okolnosti. (...) Najkasnije početkom 2023. riječki HNK imao bi izabranog novog intendantica ili intendanticu koja bi preuzela upravljanje Kazalištem 1.1.2024. te bi joj (ili njemu) na raspolaganju bilo godinu dana da pripremi produkciju svojeg programa, a što podrazumijeva i pravovremene prijave za financiranje programa u 2024. godini tijekom rujna 2023.

Drugo, zapravo sporazumnim odlaskom s mjesta intendantica godinu dana prije isteka mandata ne bi se ugrozila produkcija i odvijanje kazališne sezone koja je u tijeku, kao niti prodaja sezonskih pretplata te prijave za financiranje programa u 2023. godini. (...)

Treće, sporazumnim odlaskom s mjesta intendantica 31.12.2023. dovršio bi se i prvi ciklus koordinacije suradnje u sklopu Konzorcija hrvatskih nacionalnih kazališta, što je zasigurno u interesu i glavnog financijera produkcije programa, Ministarstva kulture i medija.

Četvrto, sporazumnim odlaskom s mjesta intendanta 31.12.2023. omogućilo bi se da javnost, uključiv i političku scenu, već u tijeku mandata aktualne uprave dozna rezultate pokrenute interne revizije Grada i nadzora Ministarstva. Smatram da moja uprava mora imati pravo i obavezu očitovati se o rezultatima i nalazima revizije i nadzora, ma kakvi oni bili. (...)

Peto, sporazumnim odlaskom s mjesta intendanta 31.12.2023. izbjegle bi se tužbe i sudski sporovi.

Šesto, sporazumni odlazak s mjesta intendanta 31.12.2023., godinu dana prije isteka mandata, podrazumijevao bi i potpisivanje aneksa ugovora intendanta po takvoj odluci kazališnog pa gradskoga vijeća. Najavljujem i da nakon isteka mandata nemam namjeru ostati na bilo kojem radnom mjestu u riječkom HNK, što se može regulirati aneksom, kao i da namjeravam riječkom Kazalištu prepustiti sva prava na moj umjetnički rad tijekom intendantskog mandata, osim autorskih prava na predstavu „Elektra“. Bude li se itko nakon mene usudio obnoviti „Elektru“, nemam namjeru tražiti ikakvu naknadu, što se također može regulirati aneksom. Jedini moj zahtjev u tom bi slučaju bio da se predstava ne može obnavljati bez moje asistentice režije, ili mene osobno, te suglasnosti o podjeli. Ponavljam – sve bez ikakve naknade. Razlozi za ovaj uvjet su isključivo umjetnički.

Sedmo, posljednje, premda ne i najmanje važno. Jasno je da na lokalnoj medijskoj i političkoj sceni, kao i u samoj ustanovi, postoje oni koji smatraju da bi riječkim Kazalištem trebalo upravljati drugačije, a očigledno smatraju i da može bolje. Oni koji misle da mora drugačije i može bolje zaslužili su da im se otvori prilika, ali i da tu priliku iskoriste s proračunom za koji će se sami izboriti, programom koji sami osmisle, i svakako bez sudskih sporova koji čitav njihov mandat mogu dovesti u pitanje, pa i neslavno okončati.

Poštovani gradonačelnice Filipović, poštovana zamjenice gradonačelnika Krpan, poštovani pročelnice Šarar, nadam se vašem razumijevanju i molim vas da prihvatite moj prijedlog te sukladno svojim ovlastima uputite predstavnike Osnivača u kazališnom vijeću da shodno i postupe nakon što zatražim od predsjednika kazališnog vijeća da na dnevni red sljedeće sjednice uvrsti i ovu točku: **Zahtjev intendanta za prijevremeno okončanje mandata, godinu dana prije isteka – 31. 12. 2023. godine (razrješenje na osobni zahtjev).**

(...)

Dr. sc. Marin Blažević, intendant

Savonina / Rijeka, 25. srpnja 2022.